

Sygnatura akt IV Ka 659/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2013 roku.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący :	SSO Ewa Rusin
Protokolant :	Aneta Pawlicka

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2013 roku

sprawy **M. F.**

obwinionego z art. 92 a kw

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 20 lipca 2013 roku, sygnatura akt II W 931/13

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt IV Ka 659 / 13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu wyrokiem z dnia 20 lipca 2013r. sygn. akt II W 931 /13:

I. obwinionego **M. F.** uznał za winnego tego, że w dniu 19 lipca 2013 roku w W., w województwie (...) na ul. (...) o godz. 18:25 kierując samochodem marki P.o numerze rejestracyjnym (...), przekroczył dozwoloną prędkość o 59 km/h, jadąc z prędkością 109 km/h, w miejscu w którym obowiązuje ograniczenie prędkości do 50 km/h, tj. popełnienia wykroczenia z art. 92a k.w. i za czyn ten na podstawie powołanego przepisu wymierzył obwinionemu karę grzywny w kwocie 1000 (tysiąc) złotych z zamianą na karę aresztu przyjmując, iż jeden dzień aresztu jest równoważny grzywnie w kwocie 100 (stu) złotych;

II. na podstawie art. 82 § 3 k.p.w. na poczet orzeczonej obwinionemu kary grzywny zaliczył okres jego zatrzymania w dniach 19 i 20 lipca 2013 roku, przyjmując iż jeden dzień zatrzymania równoważny jest grzywnie w wysokości 200 (dwustu) złotych;

III. na podstawie art. 82 § 5 p.3 k.p.w. zarządził, na wypadek nie uiszczenia grzywny w terminie 3 (trzech) dni od uprawomocnienia się orzeczenia, wykonanie kary zastępczej aresztu;

IV. zasądził od M. F. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 100 złotych tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz kwotę 100 złotych tytułem opłaty.

Z wyrokiem tym w całości nie pogodził się obwiniony, wnosząc apelację za pośrednictwem obrońcy z wyboru.

Apelujący na podstawie art. 444 k.p.w. w zw. z art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 438 pkt. 2,3 i 4 k.p.k. w zw. z art. 109 k.p.w.w. oraz art. 104 § 1 pkt 6 k.p.w.w. zaskarżył powyższy wyrok w całości na korzyść obwinionego, a wyrokowi temu zarzucił:

1. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia stanowiących podstawę przypisania obwinionemu M. F. sprawstwa i winy wykroczenia z art. 92a kodeksu wykroczeń, które miały wpływ na jego treść polegające na:

- przyjęciu, wbrew wyjaśnieniom obwinionego M. F., iż przekroczył on dozwoloną prędkość o 59 km/h podczas gdy prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż poruszał się on z prędkością dozwoloną ewentualnie o kilka kilometrów większą niż dozwolona;

2. Obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, a w szczególności art. 90 § 1 k.p.w.w., art. 21 § 1 pkt 2 k.p.w.w., art. 117 § 1 k.p.k., art. 7 i 410 k.p.k. poprzez:

- prowadzenie sprawy obwinionego w trybie przyśpieszonym, w sytuacji, gdy w najmniejszym nawet stopniu nie wykazano, że zachodzi uzasadniona obawa, że rozpoznanie sprawy w postępowaniu zwyczajnym będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione, a to w sytuacji, gdy obwiniony ma stałe miejsce pracy, podał miejsce zamieszkania,

- prowadzenie sprawy w trybie przyśpieszonym, w sytuacji istniała obligatoryjna przesłanka do dopuszczenia dowodu z opinii biegłych psychiatrów, co nakazywało przeprowadzenie sprawy w trybie zwyczajnym,

- zignorowanie przez Sąd faktu istnienia wątpliwości co do poczytalności obwinionego poprzez dokonanie oceny uzyskanej od obwinionego informacji o leczeniu psychiatrycznym bez uzyskania informacji o charakterze wiedzy specjalnej posiadanej przez biegłych,

- prowadzenia postępowania bez udziału obrońcy obwinionego, który udział był obowiązkowy do czasu rozstrzygnięcia wątpliwości, co do poczytalności obwinionego,

- prowadzenia postępowania bez udziału obrońcy obwinionego i poinformowaniu go o terminie rozprawy, mimo jego ustanowienia przez obwinionego M. F. jeszcze w trakcie prowadzenia czynności przez policję, oraz wyrażenia takiego żądania w momencie rozpoczęcia rozprawy,

- naruszenie zasady bezpośredniości poprzez nie przesłuchanie policjantów K. A. oraz R. M. na rozprawie, w sytuacji gdy obwiniony M. F. kwestionował treść notatki oraz ich zeznania złożone w postępowaniu,

- jednostronny, nieobiektywny, dowolny oraz nazbyt uproszczony sposób przeprowadzenia dowodów i przyjętą metodę ich oceny, w zakresie poczynienia ustaleń, o których mowa w pkt. 1 niniejszej apelacji, z równoczesnym pominięciem okoliczności przemawiających na korzyść obwinionego, co potwierdza uzasadnienie zaskarżonego wyroku, które nie zawiera przekonywającego wskazania podstaw racjonalnego przyjęcia takich ustaleń faktycznych, o których mowa w pkt. 1 niniejszej apelacji, a zatem nie spełnia ono swej podstawowej funkcji wynikającej z treści przepisu art. 424 § 1 i 2 k.p.k.,

- pominięcie dowodu z aktualnego atestu i homologacji urządzenia pomiarowego, co uniemożliwia jakiegokolwiek odniesienie się do wartości dowodowej dokonanego pomiaru, w tym dokładnej godziny jego wykonania,

- ogólnikowe wskazanie okoliczności, które miały wpływ na wymiar kary, powołanie okoliczności, które nie zostały w żaden sposób udowodnione w prowadzonym postępowaniu, a to duże nasilenie ruchu w godzinie popełnienia wykroczenia, nagminność tego rodzaju czynów,

3. Rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec obwinionego M. F., poprzez wymierzenie mu za wykroczenie z art. 92a k.w. kary 1000 zł grzywny

- ustalone przez Sąd okoliczności sprawy, w szczególności wcześniejsza niekaralność obwinionego wskazują na możliwość wymierzenia mu kary w wymiarze 400 złotych.

Zarzucając powyższe wniósł o uchylenie wyroku do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, ewentualnie o zmianę wyroku i wymierzenie obwinionemu kary 400 zł grzywny.

Sąd Okręgowy zważył co następuje;

Apelacja w zakresie większości podniesionych zarzutów obraży prawa procesowego okazała się na tyle zasadna, że w konsekwencji musi prowadzić do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do jej ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

W pierwszej kolejności uznać należy słuszność zarzutu bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 104 §1 pkt. 6 kpw. Skoro obwiniony w toku składanych wyjaśnień podał, że leczy się psychiatrycznie w związku z depresją i chorobą alkoholową (k. 10v., 12v. I 20 akt), to uzyskanie przez sąd takiej informacji obligowało do weryfikacji stanu poczytalności obwinionego w trybie art. 42 §2 kpw, tj. powołania biegłego psychiatry do wydania opinii w tym zakresie, czego sąd niestety zaniechał. Oczywistym jest także, że w takich okolicznościach procesowych obwiniony musi mieć obrońcę, którego udział w rozprawie jest obowiązkowy (art. 21 §1 pkt. 2 i § 3 kpw), a tego sąd nie zapewnił.

Następnym rażącym zaniedbaniem Sądu Rejonowego, łamiącym podstawowe standardy prawa obwinionego do obrony, jest zaniechanie powiadomienia o rozprawie obrońcy z wyboru obwinionego (którego pełne dane adresowe kancelarii, także z numerem telefonu kontaktowego, obwiniony podał na piśmie w dniu 19.07.2013r. k. 14 akt.), a następnie prowadzenie rozprawy pod nieobecność ustanowionego obrońcy i to w dodatku w trybie przyspieszonym (!). Ponadto słusznie apelujący w tej ostatniej kwestii zarzucił bezpodstawne prowadzenie rozprawy w postępowaniu przyspieszonym. Wszak w ujawnionych okolicznościach sprawy nie występowały jakiegokolwiek podstawy do procedowania z art. 90 § 1 kpw, bo obwiniony przecież nie tylko podał do protokołu przesłuchania adres zamieszkania, pobytu i do doręczeń w O. (k. 12), a jednocześnie nie ujawniły się przesłanki (np. wynikające z wiedzy sądu o nieprawdziwości wskazanych danych adresowych obwinionego) do zaistnienia uzasadnionej obawy, że rozpoznanie sprawy w postępowaniu zwyczajnym, zresztą w sprawie o bardzo błahе wykroczenie, będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione.

Zasadnie też apelujący podniósł zarzut nieprawidłowego procedowania sądu I instancji w zakresie dowodów osobowych. Skoro obwiniony zakwestionował zarzucane mu znaczne przekroczenie dopuszczalnej prędkości prowadzenia pojazdu, to w myśl zasady bezpośredniości zeznania naocznych świadków wykroczenia - funkcjonariuszy policji R. M. i K. A. - należało przeprowadzić bezpośrednio na rozprawie, a nie stosować tryb ich ujawnienia. Przecież przepis art. 75 § 2 kpw uprawnia do odczytania protokołów zeznań świadków, jeżeli bezpośrednio przeprowadzenie dowodu jest niemożliwe lub utrudnione, zaś 75 § 4 kpw pozwala na odczytanie ich o ile bezpośrednio przesłuchanie świadka nie jest niezbędne (podkr.SO), a z treści protokołu rozprawy nie wynika, by któraś z tych przyczyn wystąpiła na rozprawie. Z zapisu protokołu rozprawy na k. 20 akt można wnioskować, że jakieś oświadczenie dotyczące postępowania dowodowego obwiniony składał, ale jakiej treści, to już niestety nie odnotowano.

Uwzględnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej i opisanych powyżej błędów procedowania Sądu Rejonowego jest wystarczającym do wydania orzeczenia odwoławczego, zaś odnoszenie się do zarzutów merytorycznych apelacji (błędy w ustaleniach faktycznych i rażącej surowości kary) byłoby bezprzedmiotowe w rozumieniu art. 436 kpk.

W toku ponownego rozpoznania sprawy Sąd Rejonowy zweryfikuje zaistniałe wątpliwości co do poczytalności obwinionego, po czym prowadząc postępowanie dowodowe zadba o przestrzeganie prawa do obrony obwinionego, a dowody oskarżenia przeprowadzi bezpośrednio.